

گزارش عملکرد معاونت حقوقی، مجلس و امور بین الملل تأمین اجتماعی

تعامل و رایزنی با هدف بهبود خدمات

گزارش عملکرد دوبرنامه‌های اجرایی آتی کوتاه‌مدت جهت معاونت حقوقی، مجلس و امور بین الملل سازمان تأمین اجتماعی به جامعه‌شریف‌بیمه‌شدگان، کارفرمایان و مستمری‌یگیران سازمان تأمین اجتماعی به شرح ذیل است:

گزارش

حوزه مجلس شورای اسلامی

اقدامات تقنینی:

در سال جاری بالغ بر تعداد ۳۹ طرح و لایحه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته است که از این تعداد، طرح‌ها و لوایح مرتبط (مستقیم- غیرمستقیم) با سازمان تأمین اجتماعی به شرح ذیل احصاء و حسب مورد با تعاملات و رایزنی‌های مقتضی نقطه‌نظرات کارشناسی سازمان در سیر بررسی هر یک در کمیسیون‌های اصلی و فرعی، کمیته‌ها و صحن علنی برای لحاظ در موارد مرتبط با سازمان ارائه شد. شایان ذکر است به دلیل زمانبر بودن مراحل رسیدگی به طرح‌ها و لوایح، بخشی از موارد ذیل مرتبط به قبل از شروع به کار دولت محترم بوده که در حال حاضر نیز در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار دارد.

طرح ممنوعیت صدور و تمدید هر نوع پروانه اشتغال برای شاغلان یا بازنشستگان
 ■ طرح اصلاح بهبود مستمر فضای کسب و کار
 ■ طرح دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی
 ■ طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی (در انتظار تصویب توسط نمایندگان مجلس)

■ لایحه مالیات بر ارزش افزوده (ایراد شورای نگهبان)
 ■ طرح اصلاح تبصره یک قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان

■ طرح الحاق یک تبصره به قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معولان عادی و شاغلان مشاغل سخت و زیان آور مصوب ۱۳۶۷/۹/۱

■ طرح توانمندسازی و پایداری سازمان تأمین اجتماعی
 ■ طرح الزام به ثبت رسمی معاملات غیرمنقول (ایراد شورای نگهبان)

■ لایحه اصلاح ماده (۳۷) قانون تأمین اجتماعی
 ■ طرح استفسار به ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶

■ طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار
 ■ طرح مدیریت خدمات کشوری
 ■ طرح پشتیبانی و رفع موانع تولیدات کشاورزی (ایراد شورای نگهبان به طرح)

■ طرح اصلاح موادی از قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی (در انتظار تصویب توسط نمایندگان مجلس)

■ طرح الحاق یک تبصره به ماده (۴۱) قانون کار
 ■ طرح ترمیم کادر پرستاری بیمارستان‌های دولتی
 ■ طرح استفسار به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی
 ■ طرح تشکیل سازمان طب ایرانی و مکمل
 ■ طرح اصلاح ماده (۱۰) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی

■ طرح حمایت از کارخانجات و واحدهای صنعتی و تولیدی (ارجاع به کمیسیون صنایع و معادن)

■ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور
 ■ طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه تأمین اجتماعی

■ طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه کار

اقدامات نظارتی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در اولین سال دوره یازدهم اقدامات نظارتی بی‌سابقه‌ای را به لحاظ کمیت و کیفیت در ارتباط با عملکرد سازمان تأمین اجتماعی رقم زدند که خوشبختانه با تعاملات اثرگذاری که صورت پذیرفت این اقدامات تبدیل به فرصتی برای آشنایی بیشتر آنان با مأموریت‌ها و چالش‌های پیش‌روی سازمان و در ادامه منجر به حمایت‌های نمایندگان در اقدامات تقنینی مرتبط با سازمان شد.

حوزه دولت

در سال جاری، کمیته‌ها و کمیسیون‌های تخصصی و اصلی دولت و هیأت محترم وزیران اقدامات تقنینی ویژه‌ای را رقم زدند که با انجام هماهنگی‌ها و تعاملات و رایزنی‌های دوسویه سازمان و مبادی ذی‌ربط دولت از طریق مکاتبات و هماهنگی حضور مدیران عالی و

ارشاد سازمان در جلسات ذی‌ربط تلاش شد تا مواضع و نقطه‌نظرات سازمان در پیش‌نویس قوانین (لوايح) و مقررات (آیین‌نامه‌ها) به شرح ذیل لحاظ شد:
 - اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴۹) قانون کار.
 ■ تعیین تعرفه ثبت نسخ الکترونیک و پایش اصالت عملکرد و رهگیری دارو موضوع: بند (ل) تبصره (۱۷) قانون بودجه ۱۴۰۰ کل کشور.
 ■ لایحه اصلاح جزء (۶) بند (ک) تبصره (۱۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، موضوع: خدمات سلامت الکترونیکی و نسخه‌نویسی.
 ■ اصلاح آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۸) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی.
 ■ آیین‌نامه اجرایی اجزاء (۲)، (۲-۱)، (۲-۲)، (۲-۴)، (۲-۵)، (۲-۶)، (۲-۸) و (۳) بند (ز) تبصره (۵) بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.
 ■ جلوگیری از حذف ۱۰ بخشنامه ۱۴۰۳/۳ رفع محدودیت اعمال قانون معافیت از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما در بخش کشاورزی.
 ■ اصلاح ماده (۴۳) قانون تأمین اجتماعی.

■ نحوه تأمین بار مالی اجرای بند (ب) ماده (۱۳) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران ۲ درصد درمان.
 به منظور رفع مشکلات اعلام شده توسط کارفرمایان در مواجهه با سازمان و به منظور رفع موانع تولید، موارد سه‌گانه ذیل توسط سازمان تأمین اجتماعی به هیأت محترم دولت پیشنهاد و مصوب شد:

الف- الزام دستگاه‌هایی اجرایی به اخذ گواهینامه ره‌آورد حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی و تبادل اطلاعات تا مرحله دریافت مفاصاحساب در اجرای ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی

ب- بررسی مشکلات کارفرمایان در مواجهه با سازمان تأمین اجتماعی

ج- امکان دسترسی سازمان تأمین اجتماعی به اطلاعات مؤدیان سازمان امور مالیاتی

عنوان برنامه اجرایی کوتاه‌مدت اداره کل امور مجلس و دولت

۱- اصلاحات پارامتریک و فراسنجی در بخش قوانین مرتبط (قانون تأمین اجتماعی، قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و...) با رویکرد توانمندسازی و پایداری سازمان تأمین اجتماعی.

۲- تقویت تعاملات با نمایندگان مجلس شورای اسلامی، دولت و شرکاء اجتماعی به‌ویژه در فصل بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و لایحه برنامه پنج‌ساله توسعه هفتم و سایر رخدادهای تصمیمات مهم و تأثیرگذار مراجع برون‌سازمانی بر منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی.

۴- تقویت تعاملات با واحدهای درون‌سازمانی به منظور

اخذ نقطه‌نظرات و پیشنهادات اصلاحی، ایجابی و سلبی در حوزه قوانین مرتبط با سازمان به منظور انجام و پیگیری سیر مراحل تقنین در مجلس شورای اسلامی.
 ۵- برگزاری بازدیدهای نمایندگان عضو کمیسیون‌های تخصصی مجلس از توانمندی‌های سازمان در شرکت‌های تابعه و مراکز درمانی با هدف تبیین وضع موجود و چالش‌های پیش‌روی سازمان
 ۶- برگزاری نشست‌های استانی و منطقه‌ای با مجامع نمایندگان.

۷- هماهنگی جهت حضور مدیریت عالی سازمان در کمیسیون‌های مرتبط با سازمان تأمین اجتماعی و عبداللّٰه هم‌هنگی برگزاری نشست غیرعلنی در صحن مجلس و تبیین مسائل و چالش‌های سازمان در ارتباط با نقدی‌نگی و وصول مطالبات از دولت قبل از شروع فصل رسیدگی به لایحه بودجه سال آتی (عبداللّٰه هم‌هنگی ارائه گزارش توسط وزیر محترم در صحن علنی).

* برنامه‌های در دست اقدام

- ترجمه و چاپ مجلد رهنمودهای ایسا
 - ترجمه فیلم و وینارهای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی

- بازطراحی و توسعه سایت فارسی امور بین‌الملل سازمان تأمین اجتماعی با ایجاد فیلترهای سرچ پارامترهای نظام‌های تأمین اجتماعی (سن بازنشستگی، متوسط دستمزد مبنای مستمری، نرخ حق بیمه و...) و هم‌سنجی مواد قانون تأمین اجتماعی ایران با قوانین تأمین اجتماعی سایر کشورها و سیر تحول تغییرات قانونی

- تدوین و چاپ کتاب تجربیات موفق سازمان‌های عضو ایسا

- برگزاری وینارهای آموزشی برگرفته از دوره‌های مرکز آموزش بین‌المللی تورین با همکاری مؤسسه عالی پژوهش -معاونت منابع انسانی

- تدوین و ابلاغ نظام‌نامه تشریفات بین‌المللی
 - برگزاری وینارهای بین‌المللی ایسا با همکاری معاونت منابع انسانی

- نهایی‌سازی بررسی مقاوله‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار در کارگروه بررسی مقاوله‌نامه‌ها و ارائه گزارش امکان‌سنجی الحاق به این اسناد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- ترجمه و تهیه گزارش اصلاحات نظام مستمری در منطقه آمریکای لاتین و اروپای شرقی

- ترجمه دو توصیه‌نامه سازمان بین‌المللی کار در حوزه تأمین اجتماعی جهت ارائه در وینارهای آموزشی و اعلام موارد مترقی آن به سازمان و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- تهیه فایل صوتی گزارش اصلاحات نظام مستمری در منطقه آمریکای لاتین و اروپای شرقی

- ترجمه و چاپ کتاب اقتصاد دیجیتال و نظام بازنشستگی

- تهیه بروشور جدید معرفی سازمان
 * اقدامات انجام شده

- تصدی کرسی در هیأت ریسه و کمیسیون‌های فنی ایسا

- ملاقات و بازدید هیأت خارجی از سازمان و نشست‌های دوجانبه مقامات در حاشیه رویدادهای بین‌المللی

- ترجمه و پیاده‌سازی فیلم وینارهای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی

- ترجمه و پیاده‌سازی فیلم نشست حمایت اجتماعی یکصد و نهمین کنفرانس بین‌المللی کار

- ترجمه رهنمودهای جدید ایسا، ویرایش نهایی پیش‌نویس آنها و ارسال جهت چاپ

- تدوین پیش‌نویس کتاب و ارسال جهت چاپ

- استخراج و ترجمه مقالات تخصصی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی و انتشارات ادواری ایسا، ترجمه پاسخ حمایت اجتماعی سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی به کووید ۱۹، اصلاحات نظام بازنشستگی اروپای شرقی و منطقه آمریکای لاتین و انتشار در قالب نشریه تازه‌های تأمین اجتماعی و ارسال به مبادی ذی‌ربط و بارگذاری در سایت سازمان

- هم‌سنجی مواد قانون تأمین اجتماعی ایران با قوانین متناظر سایر کشورها

- مشارکت در برگزاری دوره‌های آموزشی بین‌المللی با مشارکت مرکز آموزش بین‌المللی تورین ایتالیا (ILO)، (ISSA).

- برگزاری وینارهای ایسا با همکاری معاونت منابع انسانی

- توافقت‌نامه‌ها (نهایی)، در دست اقدام، یادداشت تفاهم، برنامه اقدام مشترک)

- تشکیل جلسات کارگروه جهت بررسی موارد مرتبط با امور بین‌الملل سازمان (کارگروه بررسی مقاوله‌نامه‌ها و ارائه گزارش امکان‌سنجی الحاق به این اسناد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، توافقت‌نامه‌ها و اقدام مشترک و...).

- بررسی تطبیقی خدمات تأمین اجتماعی ایران با استانداردهای بین‌المللی

- شرکت در برنامه رقابت تجربه موفق بین‌سازمان‌های عضو ایسا (دریافت تقدیرنامه و گواهی تجربه موفق)

- بارگذاری طرح اقدامات نوآورانه تجربیات موفق سازمان در سایت ایسا که موفق به دریافت تقدیرنامه بین‌المللی شده‌اند

- ترجمه مقاوله‌نامه‌های (ILO) و بررسی روند الحاق ج.ا. ایران به آنها

- به‌روزرسانی و بارگذاری محتوا در سایت انگلیسی سازمان

- ترجمه و نشر تجربیات موفق سازمان‌های عضو ایسا و پروفایل تأمین اجتماعی سایر کشورها

- تدوین واژه‌نامه لغات تخصصی حوزه بیمه اجتماعی و تأمین اجتماعی، واژه‌نامه حقوقی - بیمه‌ای در حوزه تأمین اجتماعی

- ترجمه توصیه‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار مرتبط با حوزه تأمین اجتماعی

- ترجمه تأمین اجتماعی

استخراج و ترجمه مقالات تخصصی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

و انتشارات ادواری ایسا، ترجمه پاسخ حمایت اجتماعی سایر کشورها

و نهادهای بین‌المللی به کووید ۱۹، اصلاحات نظام بازنشستگی

اروپای شرقی و منطقه آمریکای لاتین و انتشار در قالب نشریه تازه‌های تأمین اجتماعی

و آرا سال به مبادی ذی‌ربط و بارگذاری در سایت سازمان از مهمترین اقدامات معاونت حقوقی مجلس و امور بین‌الملل سازمان بوده است

نکته

انقلاب اسلامی و تحقق عدالت اجتماعی

ابراهیم کشاورز

مدیرکل تأمین اجتماعی فارس

شهید مطهری در ابتدای بحث عدالت از نظر حضرت علی (ع) حدیثی از ایشان نقل می‌کند بدین مضمون که شخصی از حضرت می‌پرسد: «یا جواد (احسان) بهتر است یا عدالت؟» حضرت می‌فرمایند: «عدالت». اولاً به این دلیل که عدل هر چیزی را در جای خودش قرار می‌دهد و هر حق را به ذی‌حش می‌رساند اما جود و احسان امور و جریان‌ها را از مدار خودشان خارج می‌کنند. ثانیاً اینکه عدل پایه و مبنای زندگی عمومی و اساس مقررات است اما احسان یک حالت استثنایی است.»

یکی از مهمترین مؤلفه‌های انقلاب اسلامی مردم ایران در سال ۵۷ تحقق عدالت اجتماعی بود که باعث ایجاد همگرایی در طیف‌های کارگران، کارمندان و دیگر آحاد جامعه ملت ایران با الهام از اندیشه‌های امام خمینی (ره) شد. عدم وجود عدالت اجتماعی و شکاف بین طبقات در جامعه آن سال‌ها باعث شد مطالبه عدالت به صورت امری دائمی در متن و ضمیمه انقلاب درآید. در واقع شاید بتوان گفت گفتمان غالب مردم‌سالاری دینی و تحقق عدالت اجتماعی باعث پیروزی انقلاب مردم ایران شد. «هر داشت اصل اسلام، ما را به ترقی جامعه‌ای که سرشار از استعدادها و قوای انسانی و عدالت اجتماعی است راهنمایی می‌کند. قبل از هر چیز ما به محتوای اجتماعی رژیم سیاسی آینده دل بستیم.» (امام خمینی- صحیفه نور - ج ۴ - ص ۳). در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی نیز، در میان توصیه‌های هفت‌گانه کلیدی مقام معظم‌رهبری به جوانان، چهارمین محور اختصاص به «عدالت و مبارزه با فساد» دارد: «عدالت در صدر هدف‌های اولیه همه بعثت‌های الهی است و در جمهوری اسلامی نیز دارای همان شأن و جایگاه است. این کلمه‌ای مقدس در همه زمان‌ها و سرزمین‌هاست... این جانب به جوانان عزیزی که آینده کشور چشم‌انتظار آنهاست صریحاً می‌گویم آنچه تاکنون شده با آنچه باید می‌شده دارای فاصله‌ای ژرف است...» (مقام معظم‌رهبری).

نظام تأمین اجتماعی و در رأس آنها سازمان تأمین اجتماعی یکی از مهمترین ابزارها در تحقق و بسط عدالت در جامعه به شمار می‌رود. تأمین اجتماعی و جنبه‌های حمایتی آن به عنوان یک حق اجتماعی برای آحاد جامعه و یک تکلیف قانونی برای دولت در اصل (۲۹) قانون اساسی تبلور یافته است: «برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی‌سرپرستی، دراهماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبت‌های پزشکی به صورت بیمه و غیره، حق است همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمد‌های عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت‌های مالی فوق را برای یک‌یک افراد کشور تأمین کند.» از این رو تلاش است این سازمان در راستای تحقق عدالت اجتماعی مطلوب خیزش مردم انقلابی، با ایجاد سازوکارهای اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی زمینه‌های برابر اجتماعی و ارتقاء شأن و کرامت انسانی، عدالت فرهنگی، پشتیبانی از نیروی کار و حمایت از تولید موجب برقراری عدالت اجتماعی را فراهم سازد.

